

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) กรมอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2530 เป็นหลักสูตรที่มุ่งฝึกงานฝีมือที่ใช้เทคโนโลยี โดยปฏิบัติจนเกิดทักษะ คุณธรรมและสติปัญญา สามารถจัดการเชิงธุรกิจ เชิงอุตสาหกรรม และเชิงเทคโนโลยี ที่นำไปประกอบอาชีพได้จริง (กรมอาชีวศึกษา, 2530, หน้า 2) การจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรดังกล่าวจึงจำเป็นต้องกำหนดรายละเอียดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร แม้ในปัจจุบันพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 พุทธศักราช 2542 หมวด 4 มาตรา 24 ก็ได้วางแนวทางจัดการศึกษาไว้โดย...จัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชาตลอดจนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น มีทักษะในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง... (สมนึก นนธิจันทร์, 2542, หน้า 9)

วิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา เป็นสถาบันหลักที่เปิดหลักสูตรการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ซึ่งเป็นรากฐานการผลิตช่างเทคนิคและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่สามารถรองรับตลาดแรงงานและโรงงานอุตสาหกรรม

เครื่องรับโทรทัศน์เป็นผลผลิตประเภทหนึ่งจากโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งในชีวิตประจำวันประชาชนใช้เครื่องรับโทรทัศน์ในการรับข้อมูลข่าวสารทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร บ้านเหิง เศรษฐกิจ สังคม การที่ผู้ใช้เครื่องรับโทรทัศน์มีจำนวนเพิ่มขึ้นความบกพร่องเนื่องจากอายุการใช้งานก็มากขึ้นตามไปด้วย ดังนั้นตลาดแรงงานจึงมีความต้องการช่างเทคนิคที่มีความรู้ความสามารถในการตรวจซ่อมเครื่องรับโทรทัศน์เพิ่มมากขึ้น

วิชาโทรทัศน์ ขอฟ 4403 เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) กรมอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2530 ประเภทวิชา ช่างอุตสาหกรรม ที่มีจุดมุ่งหมายสำคัญด้าน

ปฏิบัติคือให้ผู้เรียนสามารถตรวจซ่อมและปรับแต่งเครื่องรับโทรทัศน์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษา หมวด 4 มาตรา 24 ของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 พ.ศ. 2542 ที่กล่าวว่า "จัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำงานได้ คิดเป็นทำเป็น" ดังนั้นผู้สอนจึงต้องใช้สถานการณ์จริงมาฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนสามารถจำแนกลักษณะอาการเสีย บอกตำแหน่งอุปกรณ์ของแต่ละภาค จัดลำดับขั้นตอนการตรวจซ่อมอย่างเป็นระบบ ใช้เครื่องมือในการปฏิบัติการตรวจซ่อมได้อย่างถูกต้อง และสามารถตรวจซ่อมเครื่องรับโทรทัศน์ได้

การศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในอดีตนั้นครูที่สอนวิชาชีพคือ ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญจริง นักศึกษาการช่างมีไม่มาก ต่อมามีนักศึกษามาก การพัฒนาเทคโนโลยีของภาคเอกชนเป็นไปอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดความแตกต่างของเทคโนโลยีและความล้ำสมัย ประกอบกับปัจจุบันการคัดเลือกครู – อาจารย์ มักคำนึงถึงความเป็นนักวิชาการ ทำให้ได้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญการสอนแบบให้ความรู้ไม่เน้นด้านการปฏิบัติ (จรรยา ชูลาภ, 2543, หน้า 2) ประกอบกับผู้สอนขาดประสบการณ์และทักษะ ในการถ่ายทอด (จรี ทัพวงษ์, 2536, หน้า 4) กรมอาชีวศึกษาจึงได้ช่วยผู้สอนโดยจัดทำแผนการสอนวิชาโทรทัศน์ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2530 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมให้ครูผู้สอนโดยเป็นแผนการสอนอย่างหยาบ ๆ แต่ยังคงรายละเอียดเกี่ยวกับ วิธีการสอน สื่อ และการประเมินผล ทำให้อาจารย์ผู้สอนแต่ละท่านต้องกำหนดวิธีการสอน แผนการสอน ผลิตสื่อการเรียนการสอนและประเมินผลด้วยตนเอง การเรียนการสอนการตรวจซ่อมเครื่องรับโทรทัศน์จึงไม่เป็นระบบที่เป็นหลักประกันให้สามารถบรรลุตามจุดมุ่งหมาย

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงหาวิธีแก้ปัญหาโดยการสร้างรูปแบบการเรียนการสอน เรื่องการตรวจซ่อมเครื่องรับโทรทัศน์ขึ้น โดยใช้วิธีระบบมากำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน กิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย สามารถตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขได้ทุกขั้นตอน ทำให้เพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน และเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนการตรวจซ่อมเครื่องรับโทรทัศน์ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนการสอนเรื่องการตรวจซ่อมเครื่องรับโทรทัศน์ สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่องการตรวจซ่อมเครื่องรับโทรทัศน์ที่ผลิตขึ้นตามรูปแบบการสอน

จังหวัดชลบุรี ระยะเวลาในการทดลอง 7 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ครั้งละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที

นियามศัพท์เฉพาะ

1. การออกแบบการเรียนการสอน หมายถึงการกำหนดรายละเอียดของขั้นตอน กิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการตรวจซ่อมเครื่องรับโทรทัศน์สำหรับนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยใช้แนวทางของเกอร์ลาซและอิลาย ซึ่งมีทั้งสิ้น 10 องค์ประกอบ คือ การกำหนดจุดประสงค์ การเลือกเนื้อหา การประเมินพฤติกรรมก่อนการเรียน การพิจารณา ยุทธศาสตร์การสอน การจัดกลุ่มผู้เรียน การจัดเวลาเรียน การจัดสถานที่เรียน การเลือกแหล่ง วิทยาการ การประเมินผล และการวิเคราะห์ผลเพื่อปรับปรุงแก้ไข

2. การตรวจซ่อมเครื่องรับโทรทัศน์ หมายถึง รายวิชาโทรทัศน์ ชอฟ 4403 ด้าน ปฏิบัติ

3. รูปแบบการสอนเรื่องการตรวจซ่อมเครื่องรับโทรทัศน์ หมายถึงกิจกรรมการเรียน การสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยกำหนดขั้นตอน องค์ประกอบของรูปแบบและกิจกรรมการเรียน การสอน ประกอบด้วย การเร้าความสนใจ บอกจุดมุ่งหมาย ทบทวนความรู้เดิม อธิบายและสาธิต ปฏิบัติ เขียนรายงานผลจากการปฏิบัติ วิเคราะห์ข้อมูลป้อนกลับ

4. เกณฑ์ 80/80 หมายถึง เกณฑ์ที่ผู้วิจัยใช้เป็นมาตรฐานในการพิจารณาหา ประสิทธิภาพชุดการสอนเรื่องการตรวจซ่อมเครื่องรับโทรทัศน์ ซึ่งมีความหมายดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ หาได้จากคะแนนเฉลี่ยของ นักศึกษาที่ได้จากการปฏิบัติการตรวจซ่อมเครื่องรับโทรทัศน์ระหว่างเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์ หาได้จากคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษา ที่ได้จากการปฏิบัติการตรวจซ่อมเครื่องรับโทรทัศน์หลังเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80